

Algemeen

[Durkje Hietkamp]

De biologische sector timmert stevig aan de weg, zo blijkt uit de grote belangstelling voor de beurs BioVak 2012. Voor de mengvoederindustrie gespecialiseerd in het biologische segment, betekent deze toenemende interesse mogelijkheden voor groei en innovatie.

De BioVak groeit. De eerste editie in Apeldoorn vijf jaar geleden verwelkomde ruim 60 standhouders. Dit jaar ontving de biologische vakbeurs maar liefst 387 inschrijvingen en een kleine twintigduizend bezoekers. Het aantal agrarische exposanten lijkt te worden ondergesneeuwd door uiteenlopende bedrijfstakken. In het oog springen de Belgische, Duitse, Engelse, Italiaanse en Franse deelnemers, mede verantwoordelijk voor het toenemende aantal buitenlandse BioVak-bezoekers. Op de beursvloer wordt duidelijk dat de biologische sector stevig aan de weg timmert om een sterke marktpositie te bemachtigen. De sector heeft zich onmiskenbaar ontwikkeld tot een volledige keten van producent tot consument.

Mengvoederindustrie

Voor de mengvoederindustrie gespecialiseerd in het biologische segment, biedt de stijgende lijn in de afzet van biologische producten mogelijkheden. Met de overna-

me van de voeractiviteiten van Nutreco, met onder andere biologisch voerproducent Reudink, wordt de biologische sector voor ForFarmers nog belangrijker dan die al was. Vanuit die invalshoek organiseerde de mengvoedercoöperatie tijdens de BioVak het symposium 'Omschakelen naar biologisch biedt kansen?'.

Vernieuwen

Het werken in de biologische sector vraagt veel inzet, creativiteit en innovatie, onderstreept Rob Rutgers, rundveespecialist bij ForFarmers. Ook de mengvoederindustrie wil vernieuwend zijn en vorm geven aan het thema duurzaamheid, benadrukt hij. ForFarmers onderzoekt samen met Hayo Canter Cremers, mestverwerkingsbedrijf Groot Zevert en andere partners, of grootschalige eendenkroosproductie voor de verwerking tot diervoer, economisch haalbaar is. Doelgroep is vooral de biologische sector, want daarbij past een duurzame voeding goed. Bovendien is productie van

eendenkroos te minimaal om de reguliere sector daarin voldoende te voorzien. Uit actuele proeven blijkt dat eendenkroos 30 procent eiwit bevat. Het lijkt in samenstelling op soja, wat betekent dat het de rol van geïmporteerde soja als grondstof in diervoer deels kan overnemen. Om het eendenkroos te laten groeien, wordt digestaat gebruikt. De praktijkproef moet na twee jaar tot concrete resultaten leiden.

Voerkosten

Rutgers geeft een uiteenzetting over het optimale rantsoen voor de biologische melkkoe. Vooral de voerkosten zijn verantwoordelijk voor het saldo van biologische melkveehouders, stelt hij. "Biologisch krachtvoer is duur, circa het dubbele van gangbaar, omdat de grondstoffen beperkt zijn, dure eiwitrijke producten nodig zijn en chemische processen in de productieketen niet zijn toegestaan", verklaart de specialist. Over het algemeen krijgen biologische koeien een soberder rantsoen. "Om de voerkosten te beperken, moeten deze koeien meer melk uit ruwvoer produceren dan gangbare koeien." Sommige biologische veehouders telen zelf krachtvoer. "Mais, granen en grasbrok lenen zich daarvoor goed", zegt Rutgers. "Voorwaarde is wel dat alle koeien tegelijk kunnen

Lustrumeditie BioVak

t mogelijkheden

eten. Bovendien moet rekening worden gehouden met extra kosten voor bewerken, opslaan, conserveren en voeren.”

Ruwvoer

De grote seizoensvariatie in samenstelling en voederwaarde van biologische graskuilen maakt het lastig een goed rantsoen samen te stellen. Voor biologische boeren geldt de grens van 170 kg stikstof per hectare en kunstmest is niet toegestaan. Dit betekent dat biologische veehouders afhankelijk zijn van de langzame werking van drijfmest en de seizoensinvloeden. Daarnaast is klaver belangrijk als stikstofbinder. “Klaver bindt 50 kilogram stikstof per ton, het is smakelijk en heeft een goede voederwaarde”, zegt Rutgers. Biologische voorjaarskuil kenmerkt zich door een hoog suikergehalte, veel droge stof en een laag ruweiwitgehalte, terwijl de najaarskuilen door het toenemende klavergehalte juist veel ruw en onbestendig eiwit bevatten, toont een tabel. “Door het eiwit uit najaarsgras beter te benutten en te verdelen, kan het eiwittekort worden verminderd. Hiermee kan de veehouder besparen op duur eiwitrijke krachtvoer waarmee het rantsoen in de stalperiode moet worden aangevuld”, oppert Rutgers. Aandachtspunt is bovendien de mineralenvoorziening die in een biologische bedrijfsvoering wat eerder in

het gedrang komt. Tekorten aanvullen is daarom noodzakelijk om een goede diergezondheid te waarborgen. “Maai vlot en combineer de voeders die je hebt”, adviseert Rutgers. Dit kan bijvoorbeeld door meerdere snedes over elkaar heen te kuilen. Daarnaast raadt hij een gemengd rantsoen aan. “Dit voorkomt selectie en stimuleert de drogestofopname.”

Opwaarderen

Coöperatie De Eendracht in Rouveen presenteert zich voor de vierde keer op de BioVak. De Eendracht is een kleine coöperatie met een productie van circa 24.000 ton voer per jaar. De helft daarvan is biologisch. De coöperatie is al vijftien jaar gespecialiseerd in biologische voeders voor rundvee en legpluimvee. Het mengvoerbedrijf heeft sinds het voorjaar van 2011 een nieuw concept voor melkveehouders. “Onze doelstelling is zo goed mogelijk omgaan met het basisrantsoen”, zegt directeur Gert Bosch. “Gras is een mooie grondstof. Daarmee moet je zo efficiënt mogelijk omgaan.” In samenwerking met de grasdrogerijen Oosterwolde en Ruinerwold wordt van gras volwaardig krachtvoer gemaakt. De grasbrok gaat rechtstreeks van de drogerij naar De Eendracht, wordt daar in gelabelde bigbags of silo's opgeslagen en op het

Rundveespecialist Rob Rutgers geeft een uiteenzetting over het optimale rantsoen voor de biologische melkkoe.

moment van gebruik gemalen en gemengd met andere krachtvoeringrediënten. “Elke partij wordt onderzocht. Op basis van de resultaten wordt een rantsoenberekening gemaakt. Zo krijgt iedere boer zijn eigen gras in een op maat gemaakt voer terug”, garandeert Bosch. Daarmee kan de veehouder volgens hem flink op krachtvoerkosten besparen. “De boer kan zijn eigen grondstof uitstekend inzetten als vervanger van duurdere, eiwitrijke grondstoffen die van elders moeten komen. Daarmee kan de krachtvoerprijs voor biologische boeren met gemiddeld 7 tot 8 euro per 100 kilogram dalen”, zegt Bosch. ■

Slimme luzerneruif

In samenwerking met van Beek Constructieplaatwerk heeft Coöperatie De Valk Wekerom een nieuwe luzerneruif ontwikkeld voor biologische leg- en opfokhennen. De ruif is speciaal geschikt voor kleine luzernebaaltjes. Onder de ruif is een morsplaat geplaatst om vermorsing van de fijnere luzernedeeltjes te voorkomen. De kip moet door de speciale constructie meer moeite doen om de luzerne te bemachtigen, waardoor de verbruikstijd van een baal luzerne toeneemt van enkele dagen naar enkele weken, volgens de mengvoerleverancier.

